

**SYLABUS PRZEDMIOTU – SZKOŁA DOKTORSKA
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2022 DO 2026**

OGÓLNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE	
Tytuł przedmiotu	Archeologia gór
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Szkoła Doktorska w Uniwersytecie Rzeszowskim
Typ przedmiotu (<i>obowiązkowy, fakultatywny</i>)	opcjonalny
Rok/semestr	I/II
Dyscyplina	archeologia
Język wykładowy	polski
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	Prof. dr hab. Andrzej Pelisiak
Imię i nazwisko prowadzącego przedmiot	Prof. dr hab. Andrzej Pelisiak
Wymagania wstępne	-----

**STRESZCZENIE PRZEDMIOTU
(syntetyczny opis treści oraz celów przedmiotu; 100-200 słów)**

Archeologia gór od kilkudziesięciu lat jest dynamicznie rozwijającym się, wielodyscyplinarnym kierunkiem studiów nad wielorakimi i wielokierunkowymi relacjami człowiek-środowisko. Zawiera on badania nad ich ekonomicznymi i kulturowymi aspektami, kształtowaniem zarówno górskiego krajobrazu naturalnego jak i kulturowego przez człowieka pradziejowego, jego znacznikami i ich identyfikowaniem, sposobami postrzegania a także swego rodzaju mapowaniem. Ważnym zagadnieniem są letnie wypasy górskie (mountains transhumance). Innym aspektem rozważań są jego charakterystyczne miejsca oraz znaczenie w krajobrazie osiedli, miejsc grzebania zmarłych czy sprawowania obrzędów.. Osobną grupą zagadnień są zmiany środowiska i jego dostosowywanie do aktualnych, zmieniających się potrzeb. W rozważania zaangażowana jest wiedza archeologiczna a także z zakresu nauk przyrodniczych, społecznych czy geograficznych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU I METODY WERYFIKACJI

Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK (symbol)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., itp.)	Metody weryfikacji (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt itp.)
Wiedza Lp.	Zan i rozumie			
1	W stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów – światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe – właściwe dla danej dyscypliny naukowej lub artystycznej.	P8S_WG1	konwersatorium	Aktywność na zajęciach
2	Kierunki rozwoju i najnowsze odkrycia w wybranej dyscyplinie naukowej, aktualny dorobek naukowy, w tym światowy, w zakresie badań z	P8S_WG2	konwersatorium	Aktywność na zajęciach

	obszaru danej dyscypliny.			
3	Siatkę pojęciową danej dyscypliny (również w języku obcym dla niej wiodącym) i dyscyplin pokrewnych.	P8S_WG3	konwersatorium	Aktywność na zajęciach
4	Fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji	P8S_WK1	konwersatorium	Aktywność na zajęciach
Umiejętności Lp.				
1	Wykorzystywać wiedzę z różnych dziedzin nauki lub dziedziny sztuki do twórczego identyfikowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów lub wykonywania zadań o charakterze badawczym, a w szczególności: definiować cel i przedmiot badań naukowych, formułować hipotezę badawczą, rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze oraz twórczo je stosować, wnioskować na podstawie badań naukowych.	P8S_UW1	konwersatorium	Aktywność na zajęciach
2	Wykorzystywać literaturę naukową do identyfikowania i rozwiązywania problemów badawczych oraz związanych z działalnością innowacyjną, a także wykorzystuje właściwy warsztat do tworzenia nowych elementów tego dorobku.	P8S_UW2	konwersatorium	Aktywność na zajęciach
3	Dokonywać krytycznej analizy i oceny wyników badań naukowych, działalności eksperckiej i innych prac o charakterze twórczym oraz ich wkładu w rozwój wiedzy.	P8S_UW3	konwersatorium	Aktywność na zajęciach
4	Posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego w stopniu umożliwiającym uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym i zawodowym.	P8S_UK6	konwersatorium	Aktywność na zajęciach
Kompetencje społeczne Lp.	Jest gotów do			
1	Uznawania znaczenia wiedzy	P8S_KK3	konwersatorium	Aktywność na

	w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych.					zajęciach
FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WYMIAR GODZIN I PUNKTÓW₁						
Semestr (nr)	Wykł.	Ćwiczenia	Konwersatorium	Prakt.	Inne	Liczba pkt. ECTS
II			15			2
METODY DYDAKTYCZNE						
Prezentacje multimedialne, dyskusja						
TREŚCI PROGRAMOWE						
<ul style="list-style-type: none"> - Archeologia gór – przedmiot badań. - Krajobraz naturalny a krajobraz kulturowy. - Przykłady - Obiekty w krajobrazie naturalnym i kulturowym. - Archeologia gór – metody badań - Archeologia gór – nauka interdyscyplinarna 						
WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)						
Aktywny udział w zajęciach						
CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY DOKTORANTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS						
Forma aktywności				Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności		
Godziny realizowane w kontakcie bezpośrednim wynikające z planu z studiów				15		
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)				--		
Godziny realizowane samodzielnie przez doktoranta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)				10		
SUMA GODZIN				25		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS				2		
LITERATURA						
Literatura podstawowa:	<p>Kadrow S., Włodarczak P. 2013, Environment and subsistence – forty years after Janusz Kruk's Settlement studies", Rzeszów.</p> <p>Pelisiak A. 2018, Centrum i peryferia osadnictwa w neolicie I wczesnej epoce brązu na wschodnim Podkarpaciu i we wschodniej części polskich Karpat, Rzeszów.</p> <p>Pelisiak A., Nowak M., Astalos C. (eds.) 2018, People in the mountains. Current approaches to the archaeology of mountainous landscapes, Oxford.</p>					
Literatura uzupełniająca:	<p>Chapman J., Dolukhanov P. 1997, Landscapes in Flux. Central and Eastern Europe in Antiquity, Oxbow Books, Oxford.</p> <p>Kiel Graduate School (ed.) 2010, Landscapes and Human Development: The Contribution of European Archaeology, Human Development in Landscapes, Graduate School at the University of Kiel, Verlag Dr. Rudolf Habelt GmbH, Bonn.</p>					

<p>Furholk M., Hinz M., Mischka D. 2012, „as time goes by?“ Monumentality, Landscapes and the Temporal Perspective, Human Development in Landscapes, Graduate School at the University of Kiel, Verlag Dr. Rudolf Habelt GmbH, Bonn.</p> <p>Furholt M., Hinz M., Mischka D., Noble G., Olausson D. 2014, Landscapes, Histories and Societies in the Northern European Neolithic, Institut für Ur- und Frühgeschichte der CAU Kiel, Verlag Dr. Rudolf Habelt GmbH, Bonn.</p> <p>Furholt M., Grossman R., Szmyt M. 2016, Transitiolan Lnsadscapes? The 3rd Millenium BC in Europe, Graduate School at the University of Kiel, Verlag Dr. Rudolf Habelt GmbH, Bonn.</p> <p>Pelisiak A. 2020, Mountain Transhumance in the Late Neolithic and the Bronze Age. The Case of thre High Bieszczady Mountains (Polish Carpathians, Rzeszów</p>
